

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ข่าวสิ่งแวดล้อม ประจำ **วันเสาร์ที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2561**

หนังสือพิมพ์ **ผู้จัดการสุดสัปดาห์** ปีที่ **8** ฉบับที่ **445** หน้า **14**

Col.Inch : 105.30 Ad Value : 37,908 PRValua (x3) : 113,724

อย่างวางใจ“พิคลองตัน”ยังไม่ตาย

เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2561 ที่ผ่านมา ประชาชนผู้เสียภาษี ได้ใจชื้นขึ้นมาบ้าง เมื่อศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่ให้กรมควบคุมมลพิษชดใช้ค่าเสียหายในโครงการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียคลองตัน จ.สมุทรปราการ จำนวนกว่า 9 พันล้านบาท ให้แก่ 6 บริษัทร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี ที่มีบริษัท วิจิตรภัคธ์ก่อสร้าง เป็นแกนนำ โดยศาลเห็นว่าพฤติกรรมการทุจริตเอื้อประโยชน์ให้ใช้ที่ดินของบริษัทในเครือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เท่ากับว่า รัฐบาลไม่ต้องจ่ายค่าไถ่ 9 พันกว่าล้านบาท ดังกล่าวให้แก่บริษัทเอกชน ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้จ่ายตั้งแต่ปลายปี 2558 เรียกได้ว่าเป็นการดึงอ้อยออกจากปากช้างได้สำเร็จไปแล้วขั้นตอนหนึ่ง โดยจะต้องไปชี้ขาดกันที่ศาลปกครองสูงสุดอีกครั้ง

ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ริเริ่มโครงการบ่อบำบัดน้ำเสียคลองตันมาตั้งแต่ยังเป็นชื่อ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มศึกษาโครงการเมื่อปี 2538 และอนุมัติในรัฐบาล พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ มีนาย ยิ่งพันธ์ มงะสิการ เป็นรัฐมนตรีกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เมื่อปี 2540 ด้วยงบก่อสร้างประมาณ 13,612 ล้านบาท

ต่อมา เมื่อพบว่ามีการทุจริตในหลายขั้นตอนของโครงการสร้างความเสียหายแก่รัฐ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงตัดสินใจยกเลิกโครงการเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2546 เป็นเหตุให้บริษัทเอกชนฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากการยกเลิกโครงการ ส่วนอาคาร สิ่งก่อสร้างต่างๆ ของระบบบำบัดน้ำเสียคลองตัน ก็ถูกปล่อยให้ร้างกลายเป็นอนุสาวรีย์ประจานปัญหาทุจริตคอร์รัปชันมาตลอด 15 ปีที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม มหาภาพโยโครงการบ่อบำบัดน้ำเสียคลองตัน มีโอกาสที่จะก่อกำเนิดภาคใหม่ขึ้นมาอีกครั้ง เมื่อคณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2561 รับทราบรายงานผลการดำเนินการ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ปัญหาวิกฤตทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาปัญหาน้ำเสียในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

ข้อเสนอดังกล่าว มีข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหทั้งของ กรุงเทพฯ, ปริมณฑล และส่วนที่เชื่อมโยงระหว่างกรุงเทพฯ กับ ปริมณฑล

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ข่าวสิ่งแวดล้อม ประจำ วันเสาร์ที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2561

หนังสือพิมพ์ ผู้จัดการสุดสัปดาห์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 445 หน้า 14

Col.Inch : 105.30 Ad Value : 37,908 PRValua (x3) : 113,724

โดยข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหในส่วนของของปริมาตรลด ให้เร่งจัดการแก้ไขปัญหาระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่คลองด่าน เพื่อให้สามารถใช้ในการบำบัดน้ำเสียให้กับกรุงเทพมหานครและปริมาตรลด โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดสมุทรปราการ รวมอยู่ด้วย

ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รายงานว่าการดำเนินงานในประเด็นของโครงการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ผ่านมา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยองค์การ จัดการน้ำเสียได้มีการศึกษาประเมินศักยภาพทางเทคนิคและการ ยอมรับของประชาชนสำหรับการใช้ประโยชน์ของโครงการระบบ รวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

แต่เนื่องจากกรมควบคุมมลพิษได้ยื่นคำร้องต่อศาล ปกครองให้พิพากษาคัดคลองด่านใหม่ และศาลปกครองกลางได้ มีคำสั่งรับคำร้องขอพิพากษาคัด คลองด่านใหม่แล้ว เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2560 ส่งผลให้คดีคลองด่านกลับสู่กระบวนการพิพากษา คัดของศาลปกครองอีกครั้ง

ดังนั้น จึงไม่สามารถดำเนินการเรื่องการใช้ประโยชน์จาก โครงการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ดังกล่าว จนกว่าศาล ปกครองจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด

นั่นแสดงว่า หากเมื่อใดที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่ สุด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็จะปลูกฝั

บ่อบำบัดน้ำเสียคลองด่านให้ดีขึ้นใหม่อีกครั้ง

ที่จริงแล้ว ความพยายามที่จะรื้อฟื้นโครงการบ่อบำบัดน้ำ เสียคลองด่านนั้น มีมาโดยตลอด แม้แต่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันก็เคยบ่นว่าเสียดาย เสีย งบประมาณก่อสร้างไปแล้วแต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์และมอบหมาย ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปดูแล ขณะที่ ประชาชนในพื้นที่ก็ออกมาคัดค้านการรื้อฟื้นโครงการโดยตลอด เช่นกัน

ย้อนไปเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2558 ตัวแทนชาวบ้านคลอง ด่าน ได้เดินทางเข้าพบนายเกษมสันต์ จิณณวาโส ปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในขณะนั้น เพื่อยื่นหนังสือคัดค้านการจ่าย ค่าจ้างให้บริษัทเอกชนและไม่เห็นด้วยกับแนวคิดการนำโครงการ บ่อบำบัดน้ำเสียคลองด่านมาใช้ประโยชน์ เพราะยังมีปัญหาด้าน สิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ ในปี 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ มีแนวคิด ที่จะศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเอาระบบบำบัดน้ำเสียคลอง ด่านที่สร้างไปแล้วร้อยละ 98 และถูกปล่อยทิ้งร้างว่างเปล่ามาใช้ ้ประโยชน์ โดยได้แปรรูปติดตั้งประมาณสำหรับทำโครงการ ประเมินศักยภาพทางเทคนิคและการยอมรับของประชาชน สำหรับการ ใช้ประโยชน์ของโครงการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียใน เขตควบคุมมลพิษ จ.สมุทรปราการ ระยะที่ 2 จำนวน 285 ล้าน บาท

เป็นงบประมาณแบบผูกพัน 2 ปี คือ ในปี 2559 ตั้งเป็น งบประมาณเอาไว้ 57 ล้านบาท และปี 2560 ผูกพันงบประมาณ อีก 228 ล้านบาท

ขณะที่นายวิจารย์ สิมาฉายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษใน ขณะนั้น อ้างว่า จำเป็นต้องนำโครงการนี้กลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ข่าวสิ่งแวดล้อม ประจำ **วันเสาร์ที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2561**

หนังสือพิมพ์ **ผู้จัดการสุดสัปดาห์** ปีที่ **8** ฉบับที่ **445** หน้า **14**

Col.Inch : 105.30 Ad Value : 37,908 PRValua (x3) : 113,724

สูงสุด เพราะรัฐได้ลงทุนไปแล้วหลายหมื่นล้านบาท และจังหวัดสมุทรปราการก็ยังมีปัญหาน้ำเสียอยู่ โดยจะให้องค์การจจัดการน้ำเสียเป็นผู้ดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม ในปี 2559 พล.อ.สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขณะนั้น ได้มอบหมายให้องค์การจจัดการน้ำเสีย (อจน.) และกรมควบคุมมลพิษ ไปร่วมกันดำเนินการศึกษาหาแนวทางในการใช้ประโยชน์โครงการระบบบำบัดน้ำเสียคลองด่าน โดยใช้งบประมาณประจำปี 30 ล้านบาท ซึ่งเห็นว่าน่าจะพอเพียง การใช้งบประมาณถึง 300 ล้านบาทเป็นค่าใช้จ่ายที่มากเกินไป และที่ผ่านมาก็มีผลการศึกษาอยู่แล้ว ซึ่งต้องนำผลการศึกษาไปพิจารณาด้วย

พล.อ.สุรศักดิ์บอกว่า การกลับไปใช้ประโยชน์จากโครงการระบบบำบัดน้ำเสียคลองด่านเป็นเรื่องที่ต้องคิดหนัก เพราะไม่เคยมีการใช้งานมาเป็นเวลากว่า 10 ปี เครื่องมือ อุปกรณ์บางอย่างก็กลายเป็นเศษเหล็ก เทคโนโลยีต่างๆ ก็ไม่ทันสมัยไปแล้ว หากจะใช้ก็ต้องมีการลงทุนเพิ่มซึ่งจะเกิดความคุ้มค่าหรือไม่ อีกทั้งยังมีปัญหาในเรื่องที่ดินของโครงการตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่ออกเอกสารสิทธิโดยมิชอบ ซึ่งยังต้องรอคำตัดสินของศาลฎีกาอีก

อย่างไรก็ตาม พล.อ.สุรศักดิ์ยังเห็นว่าระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมีความจำเป็น แต่อาจจะต้องทำเป็นจุดย่อยๆ ในพื้นที่ที่มีปัญหา แทนที่จะเป็นระบบบำบัดรวมแบบคลองด่าน

ในปีเดียวกัน อจน.ได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ลงพื้นที่ศึกษาหาความเป็นไปได้ของโครงการ พร้อมจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่รอบคลองด่าน ซึ่งผลการศึกษาระบุว่า ชาวบ้านยังต้องการให้มีบ่อบำบัดน้ำเสีย แต่ต้องเป็นน้ำเสียจากระบบบริเวณเท่านั้น จะไม่รับน้ำเสียจากที่อื่นมาบำบัดน้ำเสียเด็ดขาด

เนื่องจากพื้นที่โครงการมีประมาณ 1,900 ไร่ บางพื้นที่มีสภาพเป็นป่าชายเลนซึ่งรुक้าพื้นที่บางส่วนแล้ว จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาพื้นที่ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้ชาวบ้านได้ประโยชน์ในพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นความต้องการของชาวบ้านที่ต้องการจะฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมน้ำหายาก เช่น กังแก้ว ปลาชนิดบางบ่อ เป็นต้น และฟื้นฟูทางเดินจุดตั้งของหลวงพ่อปาน วัดมงคลโคธาวาส อ.บางบ่อ ที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือ

จะเห็นได้ว่า ผลการศึกษาของ อจน.เองและความต้องการของชาวบ้านไม่ต้องการให้มีการรื้อฟื้นโครงการบ่อบำบัดน้ำเสียคลองด่านขึ้นมาอีก

แต่ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ปัญหาวิกฤตทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาปัญหาน้ำเสียในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่ กรม.รับทราบ เมื่อวันที่ 13 มีนาคมที่ผ่านมา กลับเปิดช่องให้มีการรื้อฟื้นโครงการอีกครั้ง เพียงแต่ยังต้องรอคำพิพากษาคำสั่งปกครองสูงสุดออกมาก่อน ■